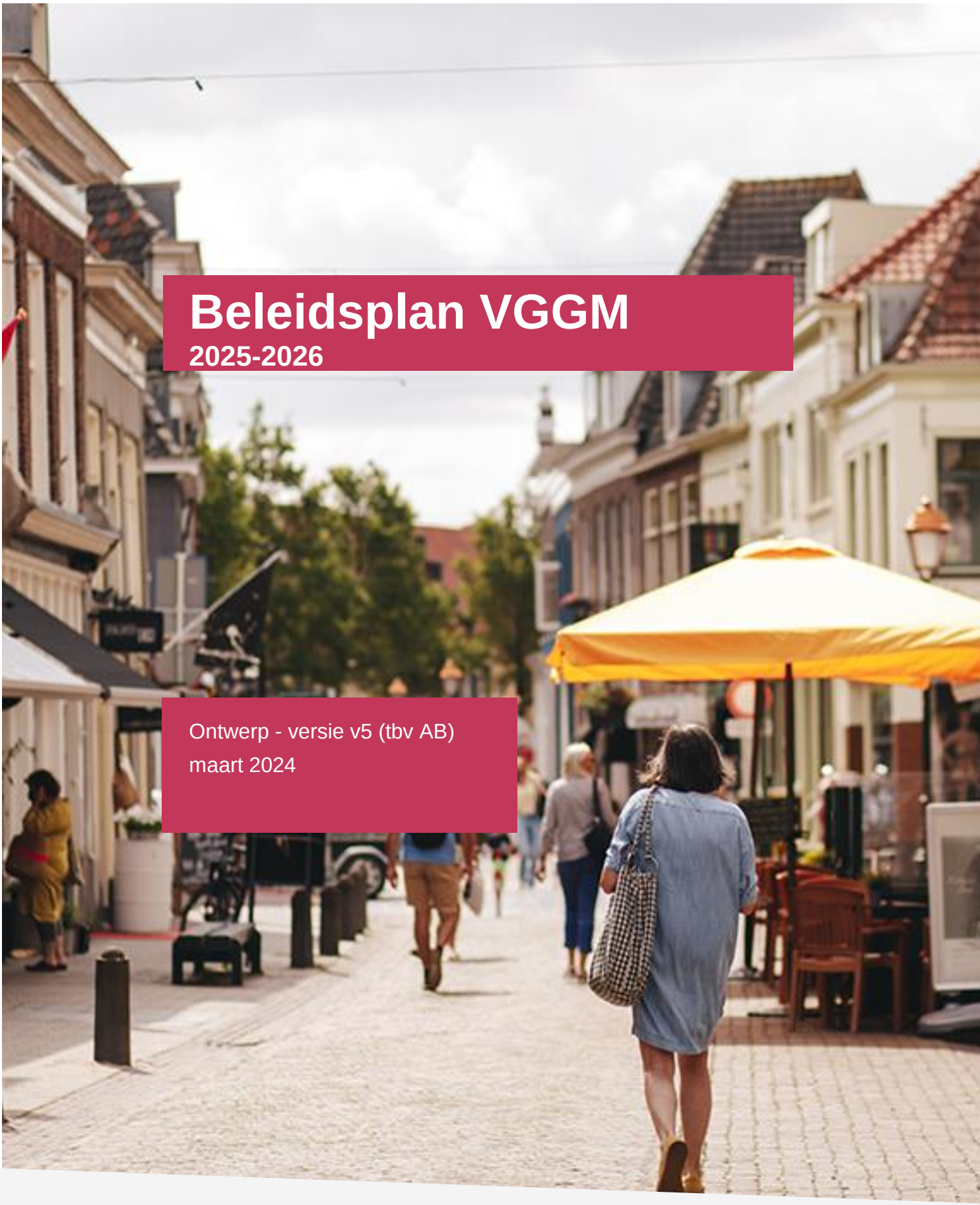
www.vggm.nl

Beleidsplan VGGM
2025-2026

Ontwerp - versie v5 (tbv AB)
maart 2024

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

1. Inleiding 4

2. Wat doet VGGM? 5

3. Missie en visie 5

4. Organisatie 5

5. Samenhangend beleid 6

5.1 Algemeen 6

5.2 Analyse van risico's in de maatschappelijke context 6

5.3 Beschrijving van de belangrijkste speerpunten van de programma's 8

5.3.1. Programma brandweer 8

5.3.2. Programma crisisbeheersing 9

5.3.3. Programma GGD 10

5.3.4. Programma ambulancezorg 12

5.3.5. Programma bedrijfsvoering 14

5.3.6. Veilig Thuis 16

5.3.7. Programma X 17

Voorwoord

De wereld verandert en Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden verandert mee. Brandweer en crisisbeheersing zijn na een reorganisatie ingericht voor de grote opgaven van deze tijd. Bij bedrijfsvoering zijn we gestart met een versterkingstraject onder de naam Samen.Beter.Bedrijfsvoeren en met de invoering van een nieuw applicatieplatform. Een flinke klus! Tot slot staat er onder de naam 'Toekomstbestendige GGD' een omvangrijke beleidsontwikkeling van onze gezondheidspoot in de steigers.

Met een nieuwe modulaire opzet van dit beleidsplan voor de totale organisatie van VGGM spelen we in op al die actualiteiten en veranderingen en doen we recht aan VGGM als geheel en aan de verschillen van 'ons huis'.

Met trots nemen we u graag mee op de nieuw ingeslagen weg die toekomstbestendig is.

Henk Bril
Anton Slofstra

Versie	Behandeld in	Ten behoeve van
V4	Directieteam (DT) 12 maart 2024	Doorgeleiding naar Dagelijks bestuur (DB)
V4	Dagelijks bestuur (DB) 20 maart 2024	Doorgeleiding naar Algemeen Bestuur (AB)
V5	Algemeen Bestuur (AB) 3 april 2024	Instemming en doorgeleiding naar gemeenteraden

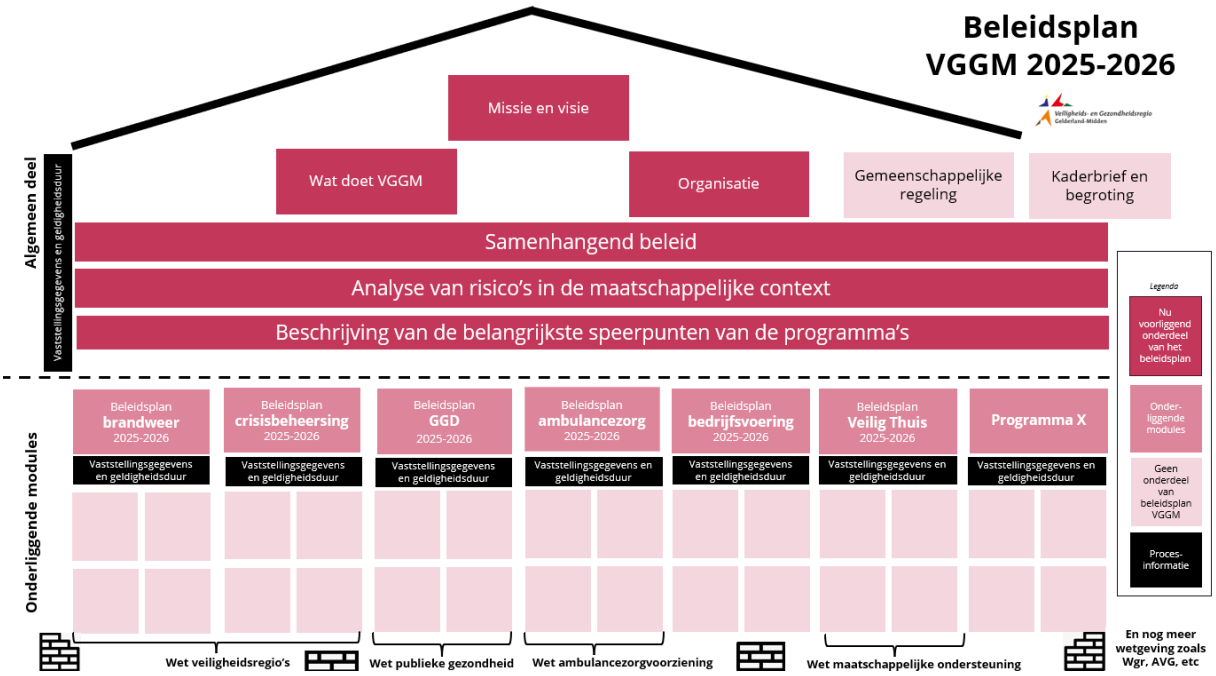
1. Inleiding

In 2019 is de bestuurlijke wens uitgesproken om niet alleen wettelijke beleidsplannen, zoals het beleidsplan veiligheidsregio, te maken maar ook een overkoepelend beleidsplan voor Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden. In deze beleidsplancyclus worden de eerste stappen in deze richting gezet.

We zijn een uitvoeringsorganisatie op het gebied van publieke zorg en veiligheid en voeren onze taken uit binnen verschillende programma's. De taken zijn gebaseerd op verschillende wetten en kennen verschillende financierings- en sturingslijnen. Het beleidsplan VGGM kent een modulaire opbouw, zodat verschillende beleidsplanperiodes, vaststellingsgremia en abstractieniveaus mogelijk zijn voor de verschillende programma's. Hiermee doen we recht aan VGGM als geheel en aan de verschillen van 'ons huis'.

Het onderstaande plaatje geeft de opbouw van het beleidsplan VGGM schematisch weer. Het beleidsplan bestaat uit een algemeen deel en uit losse modules. In het algemene deel wordt de VGGM-organisatie beschreven ('het dak') en het samenhangend beleid (bestaande uit: een analyse van risico's in de maatschappelijke context, en een beschrijving van de speerpunten van de programma's) weergegeven. De onderliggende modules zijn op zichzelf staande beleidsdocumenten, behorende bij een programma. Het algemene deel en de onderliggende modules vormen samen het beleidsplan VGGM.

De donkerroze onderdelen hebben betrekking op het algemene deel, het nu voorliggende beleidsplan VGGM.

2. Wat doet VGGM?

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) werkt 24 uur per dag, 7 dagen per week aan publieke veiligheid en gezondheid. Wij zijn de Brandweer, GGD, Ambulancezorg, GHOR en Veilig Thuis in Gelderland-Midden en staan klaar voor de ruim 700.000 inwoners van de 15 gemeenten. VGGM is dé wettelijk aangewezen hulporganisatie voor brandweer, volksgezondheid en rampen: professioneel, daadkrachtig en multidisciplinair. VGGM is een openbaar lichaam, gevormd door de colleges van de 15 gemeenten. VGGM is een zogenaamde 'verplichte' gemeenschappelijke regeling: de gemeenten zijn verplicht om voor de uitvoering van bepaalde taken op het gebied van gezondheid en veiligheid een gemeenschappelijke regeling te treffen die voor de gemeenten uitvoering geven aan deze taken. Daarnaast hebben gemeenten ervoor gekozen om extra taken op het gebied van gezondheid en veiligheid bij VGGM te beleggen.

3. Missie en visie

VGGM zet op efficiënte wijze haar middelen in voor een optimale waarborging van de kwaliteit van het leven, ofwel de veiligheid en de gezondheid van de inwoners van het verzorgingsgebied. De dienst is dé wettelijk aangewezen hulpverleningsorganisatie op het terrein van brandweer, volksgezondheid en rampen. De GGD, Ambulancezorg, Veilig Thuis, GHOR en Brandweer zijn onderdeel van VGGM. De vraag van de cliënt staat centraal.

4. Organisatie

Onze organisatie heeft een tweehoofdige directie bestaande uit een directeur brandweer en een directeur publieke gezondheid. Beiden hebben eigen verantwoordelijkheden op hun eigen vakgebieden. De directeur publieke gezondheid is ook directeur van de regionale ambulancevoorziening (Ambulancezorg Gelderland-Midden) en directeur-bestuurder van de door VGGM gevormde stichting Veilig Thuis en van de stichting Publieke Gezondheid Gelderland Midden.

Veilig Thuis is een aparte privaatrechtelijke entiteit en is géén onderdeel van de gemeenschappelijke regeling VGGM. Veilig Thuis kent een aparte planning- en control cyclus met een separate subsidierelatie met de gemeenten in de regio. Beleidsmatig hoort Veilig Thuis onder het dak van VGGM. De Stichting Publieke Gezondheid Gelderland Midden voert namens VGGM een deel van de jeugdgezondheidszorgtaken uit.

De directeur brandweer is namens de directie portefeuillehouder voor het programma crisisbeheersing. De directeur publieke gezondheid is namens de directie portefeuillehouder voor het programma bedrijfsvoering.

5. Samenhangend beleid

5.1 Algemeen

In artikel 14 van de Wet publieke gezondheid (Wpg) en in artikel 9 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) is bepaald dat de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten die behoren tot een regio een gemeenschappelijke regeling treffen voor het instellen van een openbaar lichaam dat namens deelnemende gemeenten uitvoering geeft aan wettelijk vastgelegde taken op deze taakvelden.

De belangen ten aanzien van veiligheid en gezondheid als het gaat om de uitvoering van taken, zijn ondergebracht in één gemeenschappelijke regeling. De achtergrond van deze keuze is dat in crisissituaties een samenwerking tussen veiligheid en gezondheid leidt tot een betere dienstverlening, en er voordelen zijn binnen de bedrijfsvoering.

In 2022 en 2023 is door het bestuur gesproken over de verbetering van een aantal knelpunten als het gaat om de governance van de organisatie. Hierbij is opnieuw gesproken over de reikwijdte van de gemeenschappelijke regeling. Het bestuur, als vertegenwoordigers van de colleges van deelnemende gemeenten, hecht aan het behoud van het brede takenpakket wat nu in de regeling VGGM is beschreven. De meerwaarde hiervan is gelegen in de mogelijkheid om:

- Bij crises organisatorisch snel op te kunnen schalen en af te stemmen;
- Op het gebied van de bedrijfsvoering synergievoordelen te realiseren;
- Op thematische onderdelen, zoals de inrichting van de leefomgeving, beleidsmatige samenhang te realiseren tussen veiligheid en gezondheid.

Ten aanzien van het realiseren van synergievoordelen op het gebied van bedrijfsvoering is geconstateerd dat er schaalvoordelen te behalen zijn, maar dat – door verdere automatisering in een complexe organisatie als VGGM – het ook mogelijk is juist nadeel te ondervinden. Bijvoorbeeld als de afdeling HRM moet werken met vier verschillende cao's, dan vraagt dit om meerdere inrichtingen van het HRM-proces. Daarom is het van belang de bedrijfsvoering zo in te richten dat aandacht is voor de verschillen binnen de onderdelen van VGGM. 'Decentraal waar het kan en centraal waar het moet' leidt tot efficiency. Ook is geconstateerd, kijkend naar de ervaringen met de bestrijding van de Covid-19 pandemie, dat het voor de crisisbeheersing behulpzaam is dat GGD en Veiligheidsregio in één organisatie zitten. Korte lijnen maken de afstemming makkelijker en er kon vanuit andere onderdelen hulp worden geboden aan het onderdeel GGD.

De bestuurlijke wens is om de verschillende bestuurlijke verantwoordelijkheden duidelijker te onderscheiden, daarbij aansluitend bij de verschillende bestuurlijke verantwoordelijkheden binnen de colleges. Met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling VGGM per 1 januari 2025 wordt daar invulling aan gegeven.

5.2 Analyse van risico's in de maatschappelijke context

We leven in een realiteit van maatschappelijke spanningen en hybride dreigingen. Vanwege de onderlinge verbondenheid en verwevenheid kunnen zij in toenemende mate onze samenleving ontwrichten. Partijen als VGGM werken steeds vaker en langer in opgeschaalde modus aan acute crises. Dit vraagt veel van onze taak crisisbeheersing in termen van ad-hoc inzet, flexibiliteit, capaciteit en financiën.

Er is sprake van krapte op de arbeidsmarkt. Met een verdere toename van het aantal openstaande vacatures en opnieuw een daling van het aantal werklozen, loopt de spanning op de arbeidsmarkt verder op. Hierdoor is het lastig om aan nieuw personeel te komen met de juiste expertise. Voor VGGM weegt dit vraagstuk extra zwaar, omdat de noodzakelijke specifieke expertise op de arbeidsmarkt zeer beperkt voor handen is. Dit betekent dat VGGM genoodzaakt is om haar medewerkers hierin zelf te scholen.

Terecht vraagt de maatschappij van ons dat we midden in de samenleving staan en dat onze collega's een afspiegeling zijn van de omgeving waarin wij opereren. We willen meer divers worden en inclusief zijn. Zo kunnen we effectiever ons werk doen. Dit vraagt van ons meer aandacht te hebben voor het zijn van een diverse en inclusieve organisatie.

Grote transitievraagstukken op het gebied van klimaat, energie en dataverwerking hebben urgentie, maar worden niet van vandaag op morgen opgelost. Deze vraagstukken geven ook transitierisico's bij besluiten die meerjarige impact hebben. Denk aan het vervangen van materieel, het opleiden van nieuwe medewerkers en de wijzigingen in repressief optreden en het bestrijden van crises.

Wereldwijd is meer geopolitieke instabiliteit dan we de afgelopen jaren gewend waren. We hebben ervaren dat die onrust snel financiële gevolgen heeft. Door de toenemende schaarste van grondstoffen kunnen leveringen stagneren, waarmee het belang van en onze deelname aan een circulaire economie toeneemt. De verminderde stabiliteit vraagt financiële wendbaarheid van organisaties maar mogelijk ook een ander gebruik van materieel.

Moderne technologieën zoals robotics, artificial intelligence, augmented reality en krachtige sensoren bieden kansen voor het voorkomen van en zo snel mogelijk reageren op crises en op termijn het verbeteren van processen. Hebben we de juiste mensen, middelen en kennis beschikbaar om deze technologieën toe te kunnen passen? Deze ontwikkelingen vragen om een andere kijk op ons strategische personeelsbeleid, gericht op inhoudelijke en persoonlijke ontwikkeling.

De bebouwde omgeving transformeert naar een dynamisch stedelijke context, met meer hoogbouw, gemengd ruimtegebruik, andere manieren van mobiliteit en gevarieerde demografische samenstelling. Dit vraagt van VGGM om andere operationele concepten te ontwikkelen en toe te passen, met ander materiaal/materieel, andere arbeidsarrangementen en een andere maatschappelijke positionering, samen met onze collega hulpverleners.

De wens om informatie gestuurd te werken en de toegenomen beschikbaarheid van data staat op gespannen voet met de privacywetgeving en informatieveiligheid. Uit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, de Algemene verordening gegevensbescherming, de Archiefwet en de Wet Open Overheid vloeit een ogenschijnlijk tegenstrijdige maatschappelijke verwachting voort waar we het antwoord vooralsnog schuldig op moeten blijven, maar waar we wel aan blijven werken.

Klimaatverandering leidt niet alleen tot nieuwe typen crises, het vraagt ook wat van bedrijfsvoering. Energieopwekking en -gebruik, ons materieel en de kennis van onze collega's moeten aansluiten op wat inwoners van een hedendaagse publieke organisatie vragen. En we moeten hulpverlening kunnen bieden bij nieuwe incidenten. We moeten anticiperen op extreme weersomstandigheden zoals langdurige droogte, hogere zomerse temperaturen en heftige neerslag of valwinden. De risico's van natuurbranden, stormschade en gezondheidseffecten als gevolg van langdurige hitte nemen sneller toe

dan de verandering van het klimaat. Dit vraagt om een gezamenlijke beleidsverandering vanuit verschillende beleidsterreinen.

Op basis van bovenstaande omgevingsanalyse zien wij een aantal rode draden voor de gehele organisatie waarop het beleid van onze programma's gestoeld is:

- We bereiden ons voor op **nieuwe crises** en andere soorten (intensiteit van) **incidenten.**
- We ontwikkelen andere manieren om onze **(kwetsbare) doelgroep** te bereiken.
- Dit alles doen we zo veel mogelijk **informatie gedreven.**
- We spelen in op een **veranderende arbeidsmarkt** en op **duurzame bedrijfsvoering.**

5.3 Beschrijving van de belangrijkste speerpunten van de programma's

Ieder programma binnen VGGM kent eigen beleid dat past binnen het hierboven geschetste overkoepelende VGGM-beleid. In de volgende sub paragrafen wordt een beschrijving van de belangrijkste speerpunten van de programma's opgenomen.

5.3.1. Programma brandweer

Speerpunt vrijwilligheid en paraatheid

Om onze paraatheid en inzetbaarheid te kunnen blijven garanderen, ook langdurig en ook bij nieuwe typen crisis, zijn extra inspanningen nodig om onze organisatie hierin te versterken.
Continue inspanning is noodzakelijk om vrijwilligers te 'vinden en binden' omdat onze operationele brandweerorganisatie grotendeels uit vrijwilligers bestaat.

Speerpunt risicogerichtheid

In de herziening van de Wet veiligheidsregio's - naar aanleiding van de wetsevaluatie – is informatievoorziening een belangrijke primaire randvoorwaarde ten behoeve van bovenregionale en landelijke samenwerking, zoals een landelijk risicoprofiel en landelijk dekkingsplan brandweer.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet biedt VGGM de kans om nog sterker in haar netwerk en samenwerking met andere partners invulling te geven aan een veilige en gezonde leefomgeving. We staan aan het begin van deze transitie en daarom blijft risicogerichtheid een belangrijk speerpunt.

Speerpunt toekomstbestendige brandweer

Het implementeren en bouwen aan de nieuwe organisatie voor brandweer en crisisbeheersing vanuit onze kernwaarden vertrouwen, vakmanschap en verbinding behoeft de komende jaren aandacht om daadwerkelijk toekomstbestendiger te worden.
In de komende periode is aandacht voor mens en cultuur belangrijk zodat vertrouwen kan groeien, onze verbinding kan worden versterkt en we vanuit vakmanschap werken zodat wij flexibeler en wendbaarder worden. Thema's als duurzame inzetbaarheid, sociale veiligheid, schoon werken en vitaliteit horen bij dit speerpunt.

Speerpunt stevige netwerkpositie

- Zichtbaarheid Brandweer Gelderland-Midden: sterk lokaal, regionaal, bovenregionaal, landelijk en internationaal.
- Brandweer draagt bij aan een veilige én gezonde leefomgeving.
- Expertisecentrum Risicobeheersing + visie Risicobeheersing.
- Voor het thema Veilige Energietransitie participeren in Shared Office (IPKW) als vliegwiel voor nieuwe manieren van samenwerken in coalities en allianties.

Behalve bovenstaande speerpunten zijn in het beleidsplan ‘Brandweer 2025-2026’ een tweetal belangrijke thema’s benoemd.

Thema Natuurbrandbeheersing

Het risico op natuurbrand in onze regio is groot; de kans op een onbeheersbare natuurbrand aannemelijk. We vergaren hierover kennis door natuurbranden te onderzoeken. Om ervoor te zorgen dat de maatregelen die we treffen dit risico reduceren, is voorgesteld om onze gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing te versnellen. We werken hierin bovenregionaal samen met omliggende veiligheidsregio’s en zijn kartrekker op landelijk niveau om dit risico blijvend bij andere partijen onder de aandacht te brengen. Hierbij zetten we in op actieve participatie en samenwerking.

Thema Veilige energietransitie

De energietransitie is een realiteit die niet alleen de manier waarop we energie opwekken verandert, maar ook de fundamenten van veiligheid en crisisbeheersing beïnvloedt. In dit tijdperk van verandering is de veilige energietransitie (VET) niet langer slechts een technologische verschuiving; het is een integraal onderdeel geworden van elke schakel binnen de veiligheidsketen. Of het nu gaat om pro-actie, preventie, preparatie, repressie of nazorg, de impact van de energietransitie is voelbaar op alle niveaus.

5.3.2. Programma crisisbeheersing

De veiligheidsregio voert regie op de samenwerking met gemeenten, politie, defensie, waterschap, zorgpartners en andere partijen bij de uitvoering van taken op het terrein van brandweerzorg, rampen- en crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening, openbare orde en veiligheid. In het beleidsplan ‘Crisisbeheersing Gelderland-Midden 2025-2026’ zijn twee speerpunten benoemd, in lijn met de landelijke ambitie. Deze staan hieronder kort toegelicht.

Speerpunt versterken crisisbeheersing

Vanaf 2024 wordt gewerkt aan de versterking van onze crisisbeheersing. Dit doen we onder andere door een flexibele en robuuste operationele crisisorganisatie te realiseren. Dit moet ervoor zorgen dat de crisisorganisatie ingericht is om zowel flits- als langdurige incidenten aan te kunnen en voorbereid is op de ongekende crises. Hierbij vindt er versterking plaatst niet alleen op capaciteit, maar ook bijvoorbeeld op mensen, middelen en samenwerking. De regio maakt een transitie naar OTOTEL: Opleiden, Trainen, Oefenen, Testen, Evalueren en Lessons learned, ter bevordering van de vakbekwaamheid en deskundigheid van de operationele organisatie.

Ook de ambitie om een netwerkorganisatie te zijn binnen de crisisbeheersing zal verder ontwikkeld en uitgevoerd worden. Onderdeel hiervan is de implementatie van de nieuwe methodiek om met risico’s om te gaan. Daarnaast zetten we de internationale samenwerking met Duitsland voort. We vergroten de weerbaarheid en het uithoudingsvermogen van de samenleving door risico- en crisiscommunicatie in alle fasen van preparatie tot en met nafase.

Speerpunt versterken informatiepositie

We zetten in op versterking van informatiegestuurde veiligheid. Er wordt gestreefd naar een adequate informatievoorziening waardoor de juiste informatie, op de juiste plek, voor de juiste mensen op het juiste moment beschikbaar is.

Het informatievoorzieningsproces wordt verder uitgerold en uitgevoerd. Het organiseren van eigenaarschap is hierin een belangrijk onderdeel. Ook het verder vormgeven van een goede basis van onze informatiehuishouding is een aandachtspunt.

De verdere doorontwikkeling van het Veiligheidsinformatieknooppunt wordt ter hand genomen. Dit wordt gedaan op de vlakken techniek, beheer en organisatie. Hierin wordt nadrukkelijk de samenwerking gezocht met enerzijds de Oost-5 collega's en anderzijds het land met het Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio (KCR2).

5.3.3. Programma GGD

De GGD Gelderland-Midden is onderverdeeld in twee pijlers. De eerste pijler AGZ richt zich op het leveren van publieke gezondheidszorg in een breed spectrum; infectieziekte bestrijding, seksuele gezondheid, tuberculosebestrijding, reizigersvaccinatie, toezicht, medische milieukunde, monitoren van gezondheid, forensische geneeskunde en openbare geestelijke gezondheidszorg. De tweede pijler is Jeugd Gezondheidszorg (JGZ) waarbij de focus ligt op inwoners van -9 maanden tot 18.

Een belangrijke beleidsontwikkeling die de GGD (AGZ, JGZ en OIA) gaat doormaken is het toekomstbestendig maken van GGD. De aanleiding voor deze beleidsontwikkeling is onder andere de afschaling van de zorg binnen de JGZ tot onder het wettelijk minimum sinds de zomer 2022. En de uitkomsten van de gehouden benchmark voor de GGD door Lysias. Voor de toekomstbestendigheid zijn verschillende scenario's voorgelegd aan het bestuur van de GGD, waarna gekozen is voor een GGD die het verschil kan maken voor inwoners.

Pijler Algemene Gezondheidszorg

Speerpunt een gezonde leefomgeving

Door de Omgevingswet wordt het verplicht om gezondheid mee te wegen in de besluitvorming rondom de inrichting van de omgeving en het daarbij behorende beleid. Met de kennis en expertise van de GGD op dit gebied zal zij bij besluitvorming rondom de inrichting van de omgeving worden betrokken. De Omgevingswet zorgt naar verwachting voor 100 tot 500 extra adviesvragen per jaar per GGD (landelijk afgegeven verwachting, afhankelijk van de grootte van de GGD en de problematiek in de regio). GGD Gelderland-Midden heeft dus structurele capaciteit nodig om de omgevingsadvisering te kunnen doen.

Speerpunt werken aan gezondheid van inwoners

Vanuit haar brede takenpakket beschikt de GGD over een schat aan kennis en informatie over de gezondheid van inwoners. Op basis van drie samenhangende pijlers (kennis, netwerk en interventies) werkt de GGD regionaal en lokaal samen met gemeenten en partners op gezondheidsthema's of specifieke doelgroepen. Het voorstel is om versterking aan te brengen in de advisering aan gemeenten op basis van data, trends en landelijke ontwikkelingen over wat, waar, voor wie nodig is. En de GGD past op basis van deze kennis en informatie juiste en effectief bewezen interventies toe ten behoeve van specifieke doelgroepen, wijken en kwetsbare groepen, om zo samen met gemeenten de gezondheid in Gelderland-Midden te verbeteren.

Speerpunt gezondheid beschermen tijdens rampen en crises

Uit voorgaande langdurige crises is gebleken dat wij als GGD onvoldoende voorbereid zijn op rampen en crises. De crisisstructuur is tot nu toe ingevuld op basis van de intrinsieke motivatie van medewerkers en het netwerk van ketenpartners. Deze wijze van inzet als hulpverleningsorganisatie tijdens crises is

niet toekomstbestendig. Zeker niet met het oog op langdurige en/of gelijktijdige crises. Dit leidt uiteindelijk tot uitholling en uitputting van medewerkers.

Speerpunt voorbereid op gezondheidsbedreigingen

Voor de versterking van Infectieziektebestrijding komen vanaf 2025 structureel extra gelden beschikbaar vanuit het Ministerie van VWS. Echter, sinds 2019 zijn de kosten van GGD-taken op het gebied van Tuberculosebestrijding toegenomen, maar de vergoedingen zijn niet in dezelfde mate meegegroeid. Daarnaast zijn de werkzaamheden de afgelopen jaren ook toegenomen, mede door de sterke toename van asielzoekers, migranten en statushouders.

Pijler Jeugd Gezondheidszorg

Speerpunt verkleinen gezondheidsachterstanden

Om gezondheidsachterstanden terug te dringen is het van belang om te starten bij de eerste 1.000 dagen in het leven van een kind en zijn/haar systeem. Kansrijke start richt zich op het bieden van zorg en ondersteuning aan (aanstaande) ouders in een kwetsbare positie. De JGZ levert een bijdrage in het vormen, versterken en behouden van lokale coalities, het inzetten van interventies ten behoeve van (aankomende) gezinnen in een kwetsbare situatie en het maken van regionale samenwerkingsafspraken. Een basis hiervoor wordt gelegd in het ZonMw project naar het medisch en sociaal domein samen met gemeenten en (aanstaande) ouders werken aan het verbeteren en duurzaam inbedden van de hulp en ondersteuning bij kwetsbaar ouderschap in Gelderland-Midden.

Speerpunt continuïteitsborging

Voor JGZ zit de grootste uitdaging in de wendbaarheid van de organisatie op operationeel niveau. Bepaalde patronen tekenen zich af in de personele bezetting, waarbij inspelen op deze patronen een langere doorkijk in de bezetting vereiste. Deze zogenoemde continuïteitsborging van de dienstverlening wordt in 2024 voorbereid en zal in 2025 en de jaren erna geïmplementeerd en geborgd worden.

GGD-overstijgende thema's

Thema's informatievoorziening & data gedreven werken

De GGD beschikt over een grote hoeveelheid data van inwoners van Gelderland-Midden. Vanuit team OIA worden periodiek monitors uitgevoerd, analyses gemaakt en adviezen gedeeld. Deze informatie willen we breed delen op verschillende niveaus. In 2023 is een start gemaakt met de website Gelderland-Midden in cijfers waarmee onze data tot op wijkniveau beschikbaar is. De komende jaren willen we de beschikbaarheid en analyse mogelijkheid van onze data vergroten. Doel hierbij is de beschikbare data een standaard onderdeel te laten zijn van beleid en beleidsontwikkelingen.

Thema preventie

Door collectieve preventie met extra aandacht voor de kwetsbaren, kunnen wij bijdragen aan het verkleinen van de gezondheidsverschillen. De komende jaren zullen de uitwerkingen van het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord belangrijke kansen brengen voor ons om onze preventietaken verder in te vullen en uit te bouwen samen met de partners in de regio.

Thema GGD dichtbij

De GGD is er altijd en voor elke inwoner. We merken dat de verandering in deze digitale wereld vraagt om een andere manier om in contact te blijven met onze inwoners. We onderzoeken op welke manieren we aan kunnen sluiten bij de behoefte van inwoners, zowel fysiek als digitaal.

Thema focus op kwetsbare burger

Om de volksgezondheid zo sterk mogelijk te krijgen, willen we dat iedereen in Nederland dezelfde kansen heeft op gezond en veilig leven. En daarom hebben wij oog voor de kwetsbaardere mensen in onze samenleving. Omdat we weten dat zij een extra steun in de rug kunnen gebruiken om gelijke kansen te krijgen. Omdat we weten dat hun omstandigheden, zowel sociaal, fysiek als mentaal, ervoor zorgen dat het een grotere uitdaging is om gezond en veilig te leven..

Thema (regionale) vaccinatievoorziening

De GGD'en hebben een regionale expertisefunctie op het gebied van vaccinatiezorg, als onderdeel van de infectieziektebestrijding die valt onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van het college van B&W. Het aantal (periodieke) vaccinaties is de afgelopen jaren sterk gegroeid. Dit geldt zowel voor de doelgroepen uit de AGZ als de JGZ. De vraag naar regionale vaccinatievoorzieningen in het land wordt groter omdat er voordelen lijken te zijn in de schaalgrootte. Landelijk lopen hiervoor projecten die we nauwlettend in de gaten houden en volgen. Vanaf 2025 zal een regionale vaccinatievoorziening ontwikkeld worden, maar in welke vorm en grootte is nu nog niet bekend.

De kerntaken van de GGD'en zijn:

1. Het verstrekken van informatie en advies over vaccinaties aan inwoners en vaccinerende professionals.
2. Het samenbrengen van kennis en ervaring over het uitvoeren van vaccinaties en advisering richting ketenpartners binnen de GGD-regio.
3. Het regionaal coördineren en uitvoeren van programmatische vaccinaties voor volwassenen. De GGD biedt deze vaccinaties zelf aan of werkt samen met (zelfgekozen) partijen: de zogenaamde mede-uitvoerders.

5.3.4. Programma ambulancezorg

Ambulancezorg Gelderland-Midden (AGM) heeft tot taak om acute en niet-acute zorg te verlenen aan zieken en gewonden. Binnen het programma ambulancezorg worden drie pijlers onderscheiden:

- Mobiele zorg
- Meldkamer
- Zorgcoördinatie

Hieronder staan de belangrijkste (beleids-)ontwikkelingen voor de periode 2025 – 2026 beschreven.

Pijler Mobiele zorg

We zien landelijk een toenemende vraag naar acute zorg. Dit komt onder andere door vergrijzing van de bevolking, toename van chronische aandoeningen en veranderingen in levensstijl. Dit brengt uitdagingen met zich mee ten aanzien van de toegankelijkheid, de kosten en het handhaven van kwaliteitsnormen.

Speerpunt werving, selectie en opleiding

Er is sprake van krapte op de arbeidsmarkt. Deze krapte is extra goed zichtbaar in de gezondheidszorg. Ook de Ambulancezorg heeft steeds meer moeite om vacatures goed in te vullen. Het werven van ambulancezorgprofessionals voor de mobiele zorg zal naar verwachting moeilijker worden. Dit vraagt om voortdurende investering in het werven en trainen van de medewerker die in dit complexe speelveld zijn of haar werk uit moet voeren.

Speerpunt zorgdifferentiatie

AGM biedt al een aantal jaar verschillende vormen van ambulancezorg aan. Zo werken we nu al met verschillende functies, waaronder hoog complexe ambulancezorg, midden complexe ambulancezorg en rapid responders. We bieden kwalitatief goede zorg: in de vorm van hulpverlening ter plaatse en we vervoeren mensen naar het ziekenhuis als dat nodig is. In geval van spoed, bijvoorbeeld bij een ademstilstand, zijn we zo snel als mogelijk ter plaatse (korte aanrijtijd). De veranderde zorgvraag en druk op de acute zorg vraagt om mogelijkheden om de juiste zorgverlener in te zetten. Daarom onderzoekt AGM nieuwe vormen van zorginzet. Zo is in 2024 gestart met een pilot physician assistant[1]. Ook de doorontwikkeling van de midden complexe ambulancezorg krijgt de aankomende jaren aandacht.

Speerpunt maatschappelijk verantwoord ondernemen

Investeren in duurzaamheid is van belang om een effectieve, efficiënte en toekomstbestendige dienstverlening te waarborgen. AGM zet in op het maken van duurzame keuzes. Bij de nieuwbouw van ambulanceposten wordt ingezet op energiezuinigheid en duurzaamheid. Komende jaren wordt onderzocht hoe het wagenpark verduurzaamd kan worden.

Pijler Meldkamer

De meldkamer is het loket voor burgers die in nood zijn of professionals die ondersteuning of inzet van ambulancezorg wensen. Dit betreft zowel de reguliere ambulancezorg, als de inzet bij rampen en crises. We werken samen met vier andere regionale ambulancezorgvoorzieningen om inkomende 112 telefonie te beantwoorden. Dit gebeurt vanaf de Meldkamer Oost-Nederland in Apeldoorn. In de aankomende periode richten we ons op een aantal speerpunten.

Speerpunt werving, selectie en opleiding

De verhuizing van de meldkamer in maart ‘23 en verandering in beleid en werkprocessen hebben ertoe geleid dat collega’s gestopt zijn bij de meldkamer. Het heeft ook geleid tot een toename van de werkdruk. Er is reeds structureel en fors ingezet op het werven, selecteren en opleiden van nieuwe collega’s. In de aankomende jaren is het een speerpunt om de formatie op orde te krijgen en te behouden, ervoor te zorgen dat de werkdruk daalt en de duurzame inzetbaarheid van medewerkers te bevorderen.

Speerpunt samenwerking met onze partners

De centralisten werken samen met verschillende zorgpartners. Denk hierbij aan de vijf ambulancezorgaanbieders in de meldkamer Oost-5 en diverse ketenpartners (ziekenhuizen, huisartsen, huisartsenspoedposten, etc.). Bij samenwerking zijn goede afspraken en een goede verstandhouding belangrijk, hierin blijven we de komende jaren investeren.

Daarnaast werken op de meldkamer in Apeldoorn de disciplines van Brandweer, Politie en Ambulancezorg van de vijf verschillende regio’s binnen Oost-Nederland samen om de beste zorg- en hulpverlening te coördineren. In de nieuwe context en samenwerking in Apeldoorn is ruimte voor verbetering ten aanzien van de samenwerking tussen Ambulancezorg, Brandweer en Politie. Hierin trekken de verschillende partijen samen op.

1 Een physician assistant (PA) is een BIG-geregistreerde medisch zorgprofessional die op locatie geneeskundige zorg biedt aan patiënten. De PA wordt alleen ingezet op meldingen die aan de vooraf opgestelde criteria voldoen. Binnen de pilot wordt onderzocht wat de impact is van het inzetten van een PA in het primaire proces ambulancezorg (denk aan toegankelijkheid, kwaliteit en veiligheid) bij Ambulancezorg Gelderland-Midden.

Speerpunt doorontwikkeling visie, richting en doel

Om klaar te zijn voor de toekomst is het belangrijk om een duidelijke visie, richting en doel te hebben. Ontwikkelingen ‘overkomen’ de meldkamer niet maar we maken gericht en bewuste keuzen over de inrichting van het meldkamerdomein. De aankomende jaren staan in het teken van de (door)ontwikkeling van visie, richting en doel voor een duurzame meldkamer van de toekomst.

Speerpunt urgentieclassificaties

Een hele concrete en tastbare ontwikkeling in de branche is de implementatie van de urgentieclassificatie. Begin 2024 is de ambulancesector begonnen met het aanpassen van de urgentieclassificaties. Met de nieuwe urgentieclassificatie komt er meer ruimte voor de triage en zijn er meer mogelijkheden om onderscheid te maken tussen verschillende urgenties: van de allergrootste spoed tot en met een zelfzorgadvies.

Pijler Zorgcoördinatie

Binnen de pijler zorgcoördinatie speelt een aantal richtinggevende beleidsontwikkelingen. In een later stadium kunnen hieruit speerpunten worden geformuleerd.

De minister van VWS heeft uitgangspunten gegeven voor het inrichten van zorgcoördinatie en heeft de ROAZ-regio’s de opdracht gegeven om zorgcoördinatie per regio uit te werken en te implementeren. In februari 2024 is de kamer opnieuw geïnformeerd over zorgcoördinatie en is het implementatieplan gedeeld.

Acute Zorgregio Oost (AZO) heeft de ambitie om met behulp van zorgcoördinatie de juiste zorg, op de juiste plek, door de juiste zorgverlener te verlenen op het juiste moment, en daarbij zorgverleners in het dagelijks werk zo veel mogelijk te ontlasten in de coördinatie van acute zorg. Het organiseren van zorgcoördinatie zal in de praktijk plaatsvinden binnen de sub regio’s. In Gelderland-Midden zijn dit de regio Arnhem en omstreken (of Centraal Gelderland) en de Gelderse Vallei.

Vanuit AGM zien we zorgcoördinatie als een intensivering van samenwerking tussen de (acute)zorgaanbieders. Uiteindelijk doel is om de juiste zorg bij de juiste persoon op het juiste moment te kunnen blijven verlenen. Vanuit Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid hebben we een pilot zorgcoördinatie uitgevoerd. Deze is uitgevoerd in nauwe samenwerking met de HAP en de GGZ en gericht op een digitale vorm van zorgcoördinatie. Ervaringen vanuit deze pilot zijn en worden ingebracht in regionale en landelijke evaluaties. AGM spant zich de aankomende jaren in om goed aangesloten te blijven bij ontwikkelingen en neemt verantwoordelijkheid om de implementatie en samenwerking in het kader van zorgcoördinatie in de regio verder uit te voeren.

5.3.5. Programma bedrijfsvoering

Het programma bedrijfsvoering ondersteunt het primair proces van de afdelingen in het bedrijfsvoeren. Dit gebeurt vanuit zowel kaderstellende, controlerende, uitvoerende als serviceverlenende rollen op gebied van Control, Juridische zaken, Kwaliteit, Informatiebeveiliging, Privacy, Inkoop, Financiën, Informatievoorziening, ICT, HRM, Facilitair en Communicatie. We werken vanuit diverse wet- en regelgeving op het gebied van bijvoorbeeld financiën, arbo, kwaliteit, informatiebeveiliging, arbeidsvoorwaarden, privacy en de aanbestedingswet. Op basis daarvan worden constant diverse richtlijnen en uitvoerend beleid ontwikkeld en bijgesteld. Als gevolg van de ontwikkelingen in de organisatie en de omgeving onderscheiden we binnen het programma Bedrijfsvoering vier speerpunten waarop beleidsvoornemens zijn de komende jaren: het programma Samen.Beter.Bedrijfsvoeren, Informatievoorziening, Arbeidsmarkt en Duurzaamheid.

Speerpunt Samen.Beter.Bedrijfsvoeren.

Een van de belangrijkste activiteiten op gebied van bedrijfsvoering de komende jaren is het versterken van de organisatie door het ingezette programma Samen.Beter.Bedrijfsvoeren in combinatie met de implementatie van het AFAS-applicatieplatform. De noodzaak bestaat om op korte termijn de ondersteuning en samenwerking in de organisatie te versterken en verbeteren. Dit is een belangrijke conclusie uit het KPMG-onderzoek (2022) en sluit aan bij de resultaten van de benchmark van Berenschot op de personele overhead uit 2021. Deze noodzaak is aanleiding geweest om het programma Samen.Beter.Bedrijfsvoeren te starten.

Het resultaat van het programma in combinatie met de AFAS implementatie is een inhaalslag in onder andere de robuustheid van de systemen, procesgericht werken, het versterken van het management door verbeterde bronregistratie en ondersteuning en de wijze van samenwerken. Concreet leidt dit tot een verandering van de organisatie-inrichting, actualisatie van organisatiebeleid en processen, vernieuwing van systemen en versterking van de formatie in fte's. Hiermee wordt organisatieontwikkeling, beheersing van de bedrijfsvoeringsprocessen waaronder de planning & control cyclus, het interne toezicht en mitigeren van risico's en ondersteuning aan het lijnmanagement adequaat ingericht. Gedurende de looptijd van het programma worden op verschillende gebieden en verschillende niveaus beleid en richtlijnen ontwikkeld ter ondersteuning van de resultaten van het programma. Met dit programma maken we de beweging van een ad hoc naar een gestandaardiseerde organisatie.

Speerpunt Informatievoorziening

De maatschappij digitaliseert in snel tempo en de informatiebehoefte in de samenleving is fors toegenomen. Dit leidt tot diverse ontwikkelingen rondom bijvoorbeeld de digitalisering van klantcontacten, hybride samenwerken, de ontwikkeling van een veiligheidsinformatieknooppunt en het ontsluiten van management- en verantwoordingsinformatie. De snelle ontwikkeling van generatieve AI biedt voor VGGM kansen en draagt ook risico's in zich. Ook de risico's in het cyberdomein nemen steeds meer toe. Niet alleen de kans op een incident, maar ook de impact bij een incident is groot. Informatievoorzieningen en de manier waarop we gebruik maken van diverse informatie(bronnen) zijn belangrijke onderwerpen waar de komende periode beleidsontwikkeling op voorzien wordt.

Speerpunt Arbeidsmarkt

Ook VGGM voelt de arbeidsmarktkrapte. Dit geldt op dit moment met name voor medisch personeel, ICT'ers en bedrijfsvoeringspecialisten. Juist ook voor die functies is het cruciaal om de continuïteit in uitvoering te borgen. Het streven is organisatiebreed zo min mogelijk te werken met tijdelijke inhuur. De vraag hierachter is hoe we als werkgever zorgen voor een gezond personeelsbestand voor nu en in de toekomst. We willen graag gerichte maatregelen kunnen nemen op gewenste instroom, doorstroom en het voorkomen van ongewenste uitstroom. Zo willen we, om jonge talentvolle medewerkers binnen te halen, meer inzetten op stages, trainees en het bieden van perspectief na een traineeship of startersfunctie. Maar ook talentmanagement voor het zittend personeel krijgt aandacht. VGGM biedt ruimte om te kunnen groeien, zowel in het eigen vakgebied als breder in de organisatie. Ook willen we toegroeien naar een inclusieve organisatie waar diversiteit van ons personeelsbestand vanzelfsprekend is. Het werken aan een Arbeidsmarktstrategie en arbeidsmarktcommunicatie is een belangrijk thema de komende jaren. Ontwikkelen en opleiden is hier onlosmakelijk aan verbonden.

Speerpunt Duurzaamheid

Bij de uitvoering van ons werk worden we steeds vaker geconfronteerd met de gevolgen van klimaatverandering. Wij stellen onszelf de vraag wat wij als VGGM zelf kunnen bijdragen aan de doelen zoals gesteld in het klimaatakkoord. Om te voldoen aan wet- en regelgeving wordt steeds meer gevraagd maatregelen te nemen en informatie te verstrekken. Op termijn is een (verplichte) uitgebreide duurzaamheidsrapportage, inclusief accountantscontrole niet ondenkbaar. De komende tijd gaan we aan de slag met het inrichten van de CO2-prestatieladder als ondersteunend instrument. Op basis hiervan stellen we concrete doelen en monitoren we de resultaten. De ambitie van VGGM ten aanzien van duurzame Bedrijfsvoering wordt in overleg met bestuur en gemeenten uitgewerkt en vertaald in een beleid.

5.3.6. Veilig Thuis

Veilig Thuis Gelderland-Midden (VTGM) heeft een meerjarenperspectief beschreven die als basis gebruikt zal worden voor het meerjarenbeleidsplan.
Dit perspectief gaat over:

A. Het zijn van een wendbare organisatie die over haar eigen grenzen heen kijkt en haar expertise inzet daar waar deze gevraagd wordt;
B. Een organisatie die de beschikking heeft over medewerkers die netwerkers zijn: medewerkers die bij de uitvoering van hun werk als VT-medewerker, over de grenzen heen kijken en verbinden;
C. Het verder ontwikkelen van voorlichting naar preventie, door veel meer activiteiten te ontwikkelen op het gebied van advisering over de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling en een implementatie van werken met de meldcode;
D. Het verder naamsbekendheid geven aan de adviesfunctie van VTGM, zodat slachtoffers weten van het bestaan van deze functie en hier gebruik van maken.

Vanuit ieder perspectief zijn speerpunten geformuleerd die een plek krijgen binnen de jaarplannen. Richting het najaar van 2024 worden deze speerpunten geëvalueerd om te komen tot een nieuw meerjarenbeleidsplan. Hieronder een uitwerking van de speerpunten.

Speerpunt wendbare organisatie

Voor een *wendbare organisatie* werken we eraan om voor onze samenwerkingspartners én voor onze opdrachtgevers een partner in control te zijn. We zijn een financieel gezonde organisatie waarin begroting en resultaat navolgbaar (transparant) zijn voor bestuur en opdrachtgevers.
We zorgen ervoor dat we deelnemen aan de lokale structuur. Daarnaast participeert VTGM in regionale en landelijke projecten met betrekking tot huiselijk geweld en kindermishandeling, zoals de nog te ontwikkelen toekomsttuinen uit het Toekomstscenario.

We hebben een focus op buitenwereld. VTGM is daarin zichtbaar, herkenbaar en toegankelijk voor professionals en voor burgers. En tot slot betekent het zijn van een wendbare organisatie dat we in onze ontwikkeling leren om over onze eigen grenzen heen te kijken en onze expertise daar inzetten waar deze gevraagd wordt.

Speerpunt, Medewerker van de toekomst

Voor medewerkers wensen we een ontwikkeling naar een medewerker die zich in de toekomstige context een positie kan geven. Hiervoor is het van belang dat medewerkers de ruimte krijgen hun talent

te benutten en werkplezier ervaren, maar hier ook verantwoordelijkheid voor nemen. Het geven van vertrouwen en het stimuleren van vakmanschap speelt hierbij een rol.
We gaan steeds meer toewerken naar het vergroten van het eigenaarschap van medewerkers op deze ontwikkeling. Dat houdt ook in dat we activiteiten gaan ontplooien die zorgen voor een (groter) gevoel van autonomie bij medewerkers in hun dagelijks werk en de dagelijkse beslissingen die zij nemen.

Speerpunt de preventieve taak van de Veilig Thuis

In de tweede cohortstudie van het Verwey Jonker Instituut (“Een kwestie van een lange adem”) komt duidelijk naar voren dat een goede screening van de (meervoudige) problematiek bij gezinnen die gemeld worden bij Veilig Thuis als gevolg van huiselijk geweld belangrijk is voor het stoppen van het geweld en het verhogen van de veiligheid in het gezin. VTGM gaat samen met de lokale partner en de directbetrokkenen op zoek naar een effectieve vorm van screening waarmee we preventief werken tegen het voortduren van het geweld.

Kennis van de Meldcode en de stappen die een professional kan doorlopen bij vermoedens van huiselijk geweld, is cruciaal voor het inzetten van zorg en het stoppen van geweld. VTGM ziet het als een belangrijke rol om proactief trainingen en voorlichting te geven over het toepassen van de Meldcode.

Speerpunt slachtoffers (eerder) bereiken

VTGM is het adviespunt huiselijk geweld en kindermishandeling in onze regio. In campagnes wordt vaak de nadruk gelegd op de meldfunctie van Veilig Thuis. In deze adviesfunctie zijn we onderscheidend ten opzichte van andere organisaties. Om slachtoffers eerder te bereiken gaan we werken aan het meer onder de aandacht brengen van de adviesfunctie, zodat slachtoffers en omstanders eerder contact met ons opnemen. De informatie die we verstrekken in een advies, maar ook op onze website en de folders gaan we allemaal onder de loep nemen en aanpassen aan Heldere Taal (niveau B1). Dit gaat ook betrekking hebben op het ECD en de manier waarop we overdrachtsinformatie aan de directbetrokkenen formuleren. Voor de werkbegroting betekent dit, meer dan bij andere thema’s, dat we rekening houden met een budget voor communicatie en publieksinformatie. We hebben voor dit speerpunt de directbetrokkenen hard nodig. Dat betekent dat we feedback op zullen halen en hiervoor op meerdere momenten in gesprek gaan.

5.3.7. Programma X

Programma X is gereserveerd voor ontwikkelingen in onze omgeving die VGGM nopen hier een programma voor op te zetten. Een voorbeeld in de afgelopen periode was het programma Covid-19.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
Postbus 5364
6802 EJ ARNHEM
T 0800 8446 000
E info@vggm.nl
I www.vggm.nl

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden